

Posudek oponenta na diplomovou práci
Anny Zádrapové "Čínská poezie česky: Otázka interpretace a překladu čínské básně
v českém prostředí ve 20. století"

Posuzovaná práce si klade za cíl představit Mathesiovy a Stočesovy převody klasické čínské poezie, které utvářely a do značné míry stále utvářejí obraz čínské poezie v povědomí českého čtenářstva, jako výsledek spolupůsobení řady vlivů, jejichž svorníkem jsou samotní autoři. Diplomantka se proto nezaměřuje výhradně na převody samotné, ale značnou část své práce věnuje ohledání relevantních osobnostních rysů obou významných zprostředkovatelů čínské poezie, představení jejich kulturního a literárního zázemí a pojetí překladatelské práce, jakož i zmapování čtenářské recepce a kritické odezvy, kterou jejich dílo vzbudilo. Zevrubné seznámení s oběma osobnostmi a jejich dílem je zasazeno do výkladového rámce, který je úvodem do dobového kulturního kontextu a do širších souvislostí vývoje poznávání čínské kultury a překládání čínské poezie nejen v českém ale též v zahraničním, zejména německém prostředí. K silným stránkám posuzované práce patří nejen výše načrtnutá struktura výkladu, ale také výklad samotný, jeho poučenost a vhled.

Diplomantka prokazuje schopnost vytěžit relevantní informace ať již explicitně či pouze implicitně přítomné v kritikách, hodnoceních, předmluvách a dalších pramenech. Práce přesvědčivě pojmenovává meze, jimiž jsou limitovány jak Mathesiovy, tak i Stočesovy převody čínské poezie, současně však těmto textům neupírá jejich literární kvality. Rovněž je chvályhodné, že diplomantka vedle studia jednotlivých textů zaměřuje svoji pozornost také na povahu jednotlivých sbírek, což jí umožňuje poukázat na vývojové tendence v díle obou překladatelů. Diplomantčiny shrnující charakteristiky obou autorů a jejich pojetí převodu čínské poezie jsou výstižné a díky předcházejícímu zevrubnému výkladu též přesvědčivé.

Posuzovaná práce je napsána kultivovaným jazykem a vyskytuje se v ní minimum formálních nedostatků. Celkově lze konstatovat, že úkoly, které si diplomantka pro svoji práci vytýčila, se jí podařilo více než uspokojivě splnit. Navrhuji hodnocení "výborně".

Diplomantka se dotýká několika otázek, jejichž rozvinutí sice pro posuzovanou práci v podobě, v níž je předkládána k obhajobě, není nezbytné, které však se studovaným problémem souvisejí a jejichž promyšlení by mohlo být pro takto zaměřenou práci přínosem. Dávám je proto jako náměty k diskusi v rámci obhajoby:

- 1) Bylo by možné uvažovat o Stočesových "českých čínských" verších, navzdory

autorovým proklamacím o jejich překladatelské kvalitě či odvolávání se na spřízněnost s Mathesiem, jako o součásti diletantské překladatelské praxe, která je charakteristická pro naši globalizovanou přítomnost?

2) Kapitola nastiňující recepci čínské literatury a čínské poezie v německém prostředí by přinesla více relevantních poznatků, pokud by diplomantka poskytla bližší informace o vlivu, který měly překlady (von Zachovy, případně překlady jiných překladatelů) na čtenáře (existoval v německém prostředí fenomén alespoň částečně podobný tomu českému, tedy fascinace "čínskými" básněmi?). Za bližší vysvětlení by rovněž stála poněkud si protičečící zmínka o tom, že němečtí čtenáři shledávali von Zachovu podobu čínské poezie nudnou a současně, že "(von) Zachovy překlady podnítily nejednoho básníka k identifikaci s Tu Fuem" (18).

3) Bylo by vhodné--při mapování úlohy, kterou při autorizaci "čínskosti" Mathesiových básní v českém prostředí sehrál ve 40. letech J. Průšek--přihlédnout k Průškovu "cestopisu" *Sestra moje Čína?*

V Praze 20.9. 2009

Dušan Andrš

